

De nieuwe VWA
Divisie Plant

Geertjesweg 15
6706 EA Wageningen
Postbus 9102
6700 HC Wageningen
www.nieuwevwa.nl
pd.info@minlnv.nl

Toelichting Nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn per 1 juli 2010 - Aanpassing van huidige Fytorichtlijn wenselijk -

Datum
28 juni 2010

Per 1 juli 2010 treedt de nieuwe bestrijdingsrichtlijn voor aardappelmoeheid (richtlijn 2007/33/EG) in werking. Deze richtlijn kent een aantal verruiming voor de perceelskeuze bij de teelt van uitgangsmaterialen. De handelsvoorschriften van de Europese Fytorichtlijn zijn echter nog niet aangepast op deze verruimde teeltmogelijkheden. Dit heeft vooral voor bloembollentelers gevolgen. In dit document wordt dit nader toegelicht.

Toepassing verruiming teelt uitgangsmaterialen

Tot 1 juli 2010 dienen alle uitgangsmaterialen (pootaardappelen en planten met wortels, inclusief bloembollen) te worden geteeld op percelen, die vrij geacht kunnen worden van het aardappelcystenaaltje. Deze verplichting vloeit voort uit een combinatie van de oude AM-richtlijn (69/465/EEG) en de Europese Fytorichtlijn (2000/29/EG). De nieuwe bestrijdingsrichtlijn voor aardappelmoeheid (AM) biedt een verruiming voor de teelt van veel uitgangsmaterialen, voor zover deze binnen de EU worden verhandeld. Deze uitgangsmaterialen mogen geteeld worden op een perceel dat niet onderzocht is op de aanwezigheid van AM óf op een besmet verklaard perceel. De huidige Europese Fytorichtlijn en de daarop gebaseerde Regeling invoer, uitvoer en verkeer van planten staan echter vooralsnog niet toe om uitgangsmateriaal, dat geteeld is op een niet onderzocht of besmet perceelsdeel, in de *handel* te brengen. Een aanpassing van de bepalingen van de huidige Fytorichtlijn aan de nieuwe AM-richtlijn is daarvoor nodig. De genoemde verruiming is niet van toepassing op export buiten de EU en voor de teelt van potaardappelen.

Voorwaarden nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn per gewas

De voorwaarden die de nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn stelt aan het wel of niet vrij zijn van percelen van AM zijn verschillend voor drie groepen van gewassen.

1. Voor boomkwekerijgewassen, vaste planten en de niet in de nieuwe AM-richtlijn genoemde bloembollensoorten en groenteplanten bevat de AM-richtlijn geen specifieke voorschriften. Dit betekent dat deze planten geteeld mogen worden *zonder rekening te houden* met de aanwezigheid van het aardappelcystenaaltje. Ook teelt op een niet onderzocht of een officieel besmet verklaard perceel is dus mogelijk.
2. Voor een aantal bloembollen, knollen en wortelstokken (dahlia, gladiool, hyacint, iris, lelie, narcis en tulp), de (groente)planten (aardbei, asperge, biet, kool en prei) alsmede plantuien en plantsjalotten kent de nieuwe AM-richtlijn een uitzondering op de eis, dat het perceel vrij dient te zijn van AM. Voor

genoemde gewassen geeft de richtlijn ook de mogelijkheid om deze op niet onderzochte percelen of officieel besmet verklaarde percelen te telen. Daarbij geldt dan wel als voorwaarde, dat de geoogste producten grondvrij in het verkeer worden gebracht. Dit is alleen mogelijk door de geoogste producten te spoelen of te borstelen. Er is voor deze gewassen geen grondonderzoek nodig, indien er aangetoond kan worden dat er op het perceel 12 jaar geen aardappelen zijn geteeld.

3. Voor pootaardappelen en uitgangsmaterialen van de andere waardplanten van AM (tomaat, aubergine en Capsicum soorten) geldt *geen verruiming*. Dit bericht is op deze gewassen dus niet van toepassing. Voorafgaand aan de teelt van deze gewassen dient nog steeds altijd een grondonderzoek te worden uitgevoerd. Teelt van deze gewassen op een besmet verklaard perceel is nooit toegestaan.

**Plantenziektenkundige
Dienst**
Staf, Communicatie

Datum
28 juni 2010

Aanpassing van Fytorichtlijn wenselijk

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zal er bij de Europese Commissie op blijven aandringen de huidige Fytorichtlijn aan te passen, om het in de handel brengen van grondvrij gemaakte producten alsnog mogelijk te maken. Het is op dit moment echter onduidelijk hoelang het gaat duren voordat de Europese Commissie de Fytorichtlijn heeft aangepast en in hoeverre de Commissie de veranderingen daadwerkelijk gaat doorvoeren. Besluitvorming hierover kan meer dan een jaar duren. Bovendien is het mogelijk dat de Fytorichtlijn niet op alle punten volledig in lijn wordt gebracht met de nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn. Telers dienen er dus rekening mee te houden, dat de verruimingen van de AM bestrijdingsrichtlijn niet volledig worden opgenomen in de Fytorichtlijn.

Telers kunnen elk risico uitsluiten!

Wettelijk geldt er na 1 juli géén verbod op teelt van de eerder genoemde uitgangsmaterialen op niet onderzochte of besmet verklaarde percelen. Wel verbiedt de Regeling invoer, uitvoer en verkeer van planten om de opbrengst van deze percelen in het verkeer te brengen, zolang de Europese Fytorichtlijn niet is aangepast.

Telers kunnen ***elk risico uitsluiten*** door uit te gaan van de huidige eis van de Europese Fytorichtlijn. Dit houdt in dat de teler voorafgaand aan de teelt (alsnog) een grondonderzoek laat uitvoeren of – indien mogelijk - (alsnog) aantoont dat er op het perceel 12 jaar geen aardappelen zijn geteeld. Indien een teler teelt op een niet onderzocht of besmet verklaard perceel, loopt hij het risico dat zijn producten niet verhandeld mogen worden. Dit risico komt voor zijn rekening.

Teelt van uitgangsmaterialen op niet onderzochte of besmet verklaarde percelen zal op een zodanige manier worden geregistreerd, dat ten behoeve van afgifte van plantenpaspoorten eenvoudig nagegaan kan worden welke partijen aan alle EU eisen voldoen.

Gevolgen per sector

De gevolgen zijn verschillend per sector:

- Voor alle sectoren geldt dat de verruimingen, die de AM-richtlijn toe staat, niet aansluiten op de eisen van derde landen. Alle exportbestemmingen buiten de EU blijven teelt op een perceel vereisen, waarvoor na een grondonderzoek een

onderzoeksverklaring is afgegeven of op een perceel dat gelegen is in een door het Productschap aangewezen aardappelteeltverbodsgebied. Veel uitgangsmateriaal wordt voor de export geteeld, waarbij de verruimingen niet benut kunnen worden.

- Voor de boomkwekerij en de vaste planten werken de sectororganisaties aan een aanpak, waarbij alle teelt van deze gewassen in Nederland op hiervoor genoemde voor de export geschikte percelen dient plaats te vinden. Het Productschap Tuinbouw heeft hiervoor een verordening in voorbereiding. Voor deze sector zijn de verruimingen dus niet toepasbaar.
- Voor bloembollentelers houdt de nieuwe VWA er rekening mee, dat een aantal telers voor teelt 2011 van plan is gebruik te maken van de verruiming zoals hiervoor genoemd onder punten 1 en 2. Voor deze telers geldt dat het vooralsnog zeer onzeker is of de bloembollen, geteeld op niet onderzochte of besmet verklaarde percelen, na de oogst in 2011 daadwerkelijk in de handel gebracht mogen worden. Wanneer telers er zeker van willen zijn dat de opbrengst reeds komend seizoen in het verkeer mag worden gebracht, dient men op deze percelen alsnog een grondonderzoek te laten uitvoeren. Als alternatief geldt dat gebruik gemaakt kan worden van percelen, waar aantoonbaar 12 jaar geen aardappelen zijn geteeld.
- Ook voor de groenteplanten geldt dat producten, die op niet onderzochte of besmette grond geteeld zijn en door spoelen of borstelen grondvrij gemaakt zijn, vooralsnog niet binnen de EU in de handel gebracht mogen worden. In de praktijk zal van de verruiming die de AM-richtlijn biedt slechts beperkt gebruik gemaakt kunnen worden, omdat de meeste groenteplanten niet vrij van grond worden gemaakt.

Nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn

Nederland voert de bepalingen van de nieuwe AM bestrijdingsrichtlijn in per 1 juli 2010. Dit betekent met name dat bij onderzoek na 1 juli met 1500 ml grond per hectare wordt bemonsterd en onderzocht, tenzij het recht op verlaging tot 600 ml/ha kan worden aangetoond. Bij vondsten van AM in monsters, die na 1 juli zijn genomen zal een ruimere afbakening van de besmetting wordt toegepast (minimaal 16 meter). Ook wordt de wachtperiode voor bemonstering op een besmet perceel langer (minimaal 3 jaar). De langere duur van de wachtperiode geldt voor alle besmetverklaringen, dus ook voor de besmetverklaringen die voor 1 juli 2010 zijn opgelegd

**Plantenziektenkundige
Dienst**
Staf, Communicatie

Datum
28 juni 2010

De AID, PD en VWA bouwen aan één nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit.